

'Heel ernstige dingen zijn hier gelukkig nog niet gebeurd'

Suzanne Torenvliet

De eerste vrouwelijke Brandveiligheidskundige van Nederland controleert, signaleert en adviseert vooral op het gebied van brandpreventie. Jolanda Schmitz, mag zichzelf brandveiligheidskundige noemen. 'Bij een grote brand ga ik niet eerst staan overleggen, ik beslis direct wat er moet gebeuren. Ik weet nu hoe een brand kan over- of doorslaan en hoelang een bouwconstructie de warmte kan verdragen.'

Jolanda Schmitz werkt op de locatie van de ING Bank aan de Haarlemmerweg in Amsterdam waarin onder andere het hoofdkantoor van de Postbank is gevestigd. Officieel is ze medewerker Bedrijfs hulpverlening en Beheer, waar brandbeheersing, bedrijfs hulpverlening en advies en ondersteuning onder vallen. Naast deze werkzaamheden is ze ook systeembeheerder en houdt ze de financiële administratie bij. Haar taak wat betreft de brandbeheersing is vooral gericht op het signaleren, controleren en adviseren van onder meer de brandcompartimentering (o.a brandscheidingen), brandmeldinstallaties, blus(gas)installaties, de vluchtwegen, en de calamiteiten-ontruimingsinstallaties. In de praktijk betekent dat dat ze onder andere regelmatig materialen en installaties op de goede werking controleert.

Jolanda Schmitz: 'Bij het ingebruiknemen van de nieuwbouw viel mij op dat de slangenhaspels niet goed uitrolden en dat de vluchtwegsignalering niet overal hetzelfde was. Ik heb aan onze afdeling Gebouwbeheer gevraagd om de slangenhaspels te laten aanpassen en ik heb een voorstel gemaakt voor de vervanging van de vluchtwegsignaleringen. Laatst heb ik het hoofd van de afdeling van de Brandweer Amsterdam bezocht om te praten over de nieuwe brandscheidingen voor een deel van ons gebouw dat momenteel gerenoveerd wordt. Alle technische installaties zijn goedgekeurd. Ik merk wel dat adviezen van de brandweer dwingender zijn. Dat is ook niet zo gek, de brandweer straalt nu eenmaal meer gezag uit.'

Verder adviseert ze de verschillende bedrijfs onderdelen over de door hun op te stellen risico-analyse en kan ze de medewerkers instrueren en voorlichting geven over alle veiligheidsvoorschriften. Jolanda Schmitz is

Jolanda Schmitz: 'Van de brandweer worden adviezen eerder aangenomen.'

Foto: Nationaal Foto Persbureau

ook verantwoordelijk voor een goede bedrijfs hulpverleningsorganisatie. Jan Walther, hoofd Gebouwbeveiliging is de verantwoordelijke persoon voor de safety én security maar heeft het safety gedeelte naar Jolanda Schmitz gedelegeerd. 'Zij is nu verantwoordelijk voor de voorzieningen (installaties, maatregelen, middelen enz.) die noodzakelijk zijn voor de veiligheid van medewerkers en bezoekers binnen het pand. Ze kan zelf met adviezen komen maar ik kan haar ook vragen iets uit te zoeken. Bijvoorbeeld in verband met de richtlijn voor Halongas, dat in draagbare blusmiddelen zit. Het gas mag nog wel worden gebruikt maar niet meer worden aangeschaft (vanwege de grote schade aan het milieu red.). Jolanda heeft een schuimvormende vloeistof geadviseerd, wat we nu ook gaan gebruiken.'

Cursus

De cursus Brandveiligheidskundige die Jolanda Schmitz heeft gevolgd, bestaat uit drie modules. Elke module wordt met een tentamen afgerond. De studie wordt afgesloten met een scriptie (brandveiligheidsrapport) die in groepsverband wordt gemaakt. Schmitz vond de cursus behoorlijk pittig. 'Omdat ik geen scheikundige achtergrond heb, was vooral het bestuderen van de chemische reacties, die bij brand en gevaarlijke stoffen kunnen ontstaan, lastig.'

Arboforum in Harderwijk ontwikkelde de cursus. 'Brandpreventie wordt tijdens opleidingen vaak vergeten. In de meeste cursussen wordt het zijdelings genoemd en juist met de nieuwe Arboret is de cursus nuttig. Bij het maken van bijvoorbeeld een risico-inventarisatie en evalu-

atie is het zinvol te weten wat er preventief kan worden gedaan', aldus projectleider en directeur Gerrit Hagen.

Bedrijfsnoodplan

Er zijn in Nederland zes grote locaties van de ING Bank, waarvan drie in Amsterdam. Deze kantoren hebben zich in grote lijnen te houden aan een concernbeleid. Jolanda Schmitz moet dit beleid vertalen naar het lokatiebeleid en toezicht houden op de uitvoering ervan. De afdeling Gebouwbeveiliging is onderdeel van de facilitaire organisatie en werkt voor (interne) klanten. Jan Walther: 'Deze interne klanten vragen een hoge kwaliteit voor de kosten die zij voor onze diensten en producten betalen. Mede door het volgen van de cursus kan Jolanda aan deze kwaliteitsvraag voldoen, en is zij een goede gesprekspartner voor technische afdelingen, adviseurs, brandweer en dergelijke.'

Momenteel is ze bezig met het maken van een bedrijfsnoodplan. Hierin zitten onder andere een ontruimingsplan, veiligheidsplan, aanvalplan (de daadwerkelijke brandbestrijding) en een bedrijfshulpverleningsplan. 'Veel van deze plannen stonden al op papier maar door de interne verhuizingen en de nieuwe regelingen wat betreft de Arbo-, Bouw- en Woningwet is het noodzakelijk het aan te passen. Ook ben ik bezig met de voorbereidingen voor het maken van de verplichte risicoanalyse waaraan onder andere ook de grootte van de bedrijfshulpverlening is gekoppeld. Al deze plannen worden besproken met het hoofd Gebouwbeveiliging en voorgelegd bij het Management van de diverse bedrijfsonderdelen en de Brandweer Amsterdam, die het goed- of afkeuren. Veel van mijn taken liggen op een hoger functieniveau dan mijn huidige functie. Het is dan ook de bedoeling dat ik in de toekomst doorgroei naar de functie senior-medewerker Bedrijfshulpverlening en Beheer', zegt de brandveiligheidskundige.

Brand

In de werkomgeving van Jolanda Schmitz zijn nog geen ernstige ongevallen of branden voorgevallen. 'Het blijft bij ons beperkt tot een EHBO-ongeval. Iemand snijdt zich of een suikerpatiënt voelt zich onwel, maar hele ernstige dingen zijn hier gelukkig nog niet gebeurd. Wat de branden betreft: Er is een keer in de keuken van het restaurant een schoorsteenbrandje geweest, door het oververhitten van vet. Hier hebben we voor het nablussen de brandweer

moeten inschakelen. Verder is tijdens dakbedekkingswerkzaamheden wel eens een brandje ontstaan en zo nu en dan hebben we een brandje in een prullenbak. De meeste brandjes kunnen dus geblust worden door de BHV-er met medewerking van het personeel. Mocht er onverhoopt toch iets ernstigers gebeuren; in de gangen hangen brandmelders en bij de BHV-ers gaat een pieper af, waarna zij meteen in actie komen. Een aantal BHV-ers is getraind in het werken met persluchtapparatuur. Ik controleer of de apparatuur goed wordt onderhouden en of de flessen voldoende gevuld zijn.' BHV-ers hebben in hun kantoor veiligheidskleding (overall, helm, bril en laarzen) en in de gangen hangen blusmiddelen en slangenslanghaspels. Op centrale plaatsen in het gebouw staan veiligheidskasten met daarin onder andere een EHBO-koffer, een brancard, persluchtapparatuur en zaklantaarns. 'Een prullenbakbrand wordt dus door de BHV-ers geblust maar bij een grotere brand wordt de brandweer gealarmeerd. Van mij wordt verwacht, als hoofd BHV, dat ik beslis of de afdeling of het hele gebouw ontruimd moet worden. Eigenlijk moet dat eerst in overleg met een crisisteam, maar als ik vind dat het te gevaarlijk is om eerst te gaan overleggen, dan kan en mag ik beslissen dat er ontruimd moet worden. Ik weet nu hoe een brand kan door- of overslaan en hoelang een bouwconstructie de warmte van een brand kan verdragen', aldus de brandveiligheidskundige.

Arbo

Bedrijfshulpverlening

De vervolgcursus Bedrijfshulpverlening is bedoeld voor werknemers die binnen het bedrijf functioneren als arbo- en/of milieucoördinator en taken gaan uitvoeren op het gebied van bedrijfshulpverlening. Met de wijziging van de Arbowet ingaande 1 januari 1994 worden alle bepalingen op het gebied van bedrijfshulpverlening bij elkaar gevoegd. Hierdoor ontstaan er taken op het gebied van bedrijfshulpverlening. Werkgevers worden verplicht gesteld om binnen het bedrijf of instelling één of meer werknemer(s) aan te wijzen die deze taken zal/zullen gaan uitvoeren. Tijdens de cursus wordt ingegaan op de verschillende mogelijkheden die er bestaan om deze verplichting uit te voeren en de relatie die er bestaat met de taken van de arbocoördinator. De cursus leidt echter niet op tot bedrijfshulpverlener. De cursus heeft als doel de arbo- en/of milieucoördinator met taken op het gebied van de bedrijfshulpverlening inzicht te geven in de wettelijke verplichtingen. Tevens wordt inzicht verkregen in het opstellen van een calamiteitenplan, een brandbestrijdingsplan en de uitvoering hiervan. Deelnemers dienen minimaal werkzaam te zijn op MBO-niveau en de basiscursus Arbo- of Milieucoördinator te hebben gevolgd. De vervolgcursus Bedrijfshulpverlening vindt plaats op 14, 15 april en 11 mei 1994 in het cursus- en praktijkcentrum van het NIA in Amsterdam.

Inf.: Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden NIA, Postbus 75665, 1070 AR Amsterdam. Tel. 020-5498440. Fax 020-6462310.